

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчально-виховної роботи

Москаленко А.М.

2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ВИКЛАДАЧА
для студентів**

галузь знань **10 «Природничі науки»**
спеціальність **102 «Хімія»**
освітній рівень **магістр**
освітня програма **«Хімія»**
Вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1
Кількість кредитів ЕКТС	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **Спіцин Євгеній Сергійович**, кандидат педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки, професор

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)

КИЇВ – 2021

Розробник **Спіцин Євгеній Сергійович**, кандидат педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки, професор

Затверджено

«30 » серпня 2021 року

Завідувач кафедри

Маф проф. Марушкевич А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії Корольов Д.К. (Корольов Д.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«31» 08 2021 року

Погоджено науково-методичною комісією хімічного факультету

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії Роїк О.С. (д.х.н. Роїк О.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«31» 08 2021 року

1. Мета дисципліни – розкриття механізмів дії закономірностей освітнього процесу у вищій школі, формування мотивів професійно-педагогічного розвитку, компетентностей науково-педагогічної діяльності, педагогічного мислення, здатності розв’язувати комплексні спеціалізовані завдання у викладацькій діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

- 1) успішне опанування курсів «Педагогіка», «Психологія»;
- 2) знання теоретичних основ структури психіки, факторів і основних механізмів формування особистості;
- 3) розуміння сутності основних регуляторів діяльності і поведінки в групі і можливостей їх використання в роботі з академічною групою.

3. Анотація навчальної дисципліни: розкриваються механізми організації впливу на особистість в процесі її освіти і навчання. Відбувається формування педагогічного мислення, навчання аналізу педагогічної дійсності, свідомому оволодінню професійно-педагогічними вміннями та навичками. Зміст розкривається у двох модулях. У першому – методологія, дидактика, вищої школи, система організації виховної роботи у ЗВО. У другому – теорія, методика, сучасні технології формування педагогічної майстерності викладача ЗВО. Важливе місце в курсі відводиться набуттю практичних навичок у професійно-визначальних ситуаціях освітньої діяльності науково-педагогічного працівника.

4. Завдання (навчальні цілі): формування інтегральної компетентності: здатність розв’язувати проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, характеризується невизначеністю умов. Загальних і фахових компетентностей: здатність використовувати інформаційні технології, забезпечувати якість виконуваних робіт, спілкуватися з представниками інших професійних груп, діяти на основі етичних міркувань, аналіз та обробка інформації з різних джерел, презентувати результати свого дослідження, дотримуватися етичних стандартів професійної діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологія і методи дослідження педагогічних явищ і фактів.	лекція семінарське заняття, практичне завдання	тест, опитування виконання практичних завдань, презентація дискурс, іспит	30
1.2	Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Систему вищої освіти в Україні			
1.3	Дидактику вищої школи, процес навчання. порядок визначення змісту вищої освіти			
1.4	Форми організації, методи навчання у вищій школі, сучасні освітні технології			
1.5	Систему діагностики знань і умінь студентів у закладі вищої освіти			
1.6	Виховні технології, планування і організацію виховних справ			
1.7	Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти			
2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації	семінарське заняття	тест, опитування	30%

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу занять, виховних заходів	семінарське заняття, практичне завдання	виконання практичних завдань, презентація дискурс, МКР, іспит	
2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	лекція, практичне завдання		
2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання і учіння	практичне завдання, педагогічна ситуація		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	семінарське заняття		
2.6	Уміння адаптуватися до нових ситуацій	практичні завдання, педагогічні ситуації		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в освітньому процесі.	Підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей		
3.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань.	контрольні завдання	
3.3	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в команді	обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач.	Задача	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	Обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій	контрольні завдання	
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, мкр (тести)	виконання практичних завдань, іспит	
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування	захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, мкр (тести)	Виконання проектного завдання, іспит	20
Разом				100

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1
Програмні результати навчання (назва)																			
P1. Знати та розуміти наукові концепції та сучасні теорії хімії, а також фундаментальні основи суміжних наук.	+	+						+	+	+					+	+			+
P8. Вміти ясно і однозначно донести результати власного дослідження до фахової аудиторії та/або нефаківців				+	+	+	+			+	+	+		+					+
P9.Збирати, оцінювати та аналізувати дані, необхідні для розв'язання складних задач хімії, використовуючи відповідні методи та інструменти роботи з даними.	+	+	+					+	+				+		+				+
P11. Складати технічне завдання до проекту, розподіляти час, організувати свою роботу і роботу колективу, складати звіт.	+						+					+			+		+	+	

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів.

Семестрове оцінювання:

		ЗМ1		ЗМ2	
		Min. – 18 балів	Max. – 30 балів	Min. – 18 балів	Max. – 30 балів
1.	Усна відповідь, презентація	6*1 = 6	10*1 = 10	6*1 = 6	10*1 = 10
2.	Систематичність роботи над курсом	3*1 = 3	5*1 = 5	3*1 = 3	5*1 = 5
3.	Активність	3*1 = 3	5*1 = 5	3*1 = 3	5*1 = 5
4.	Модульна контрольна робота (проект)	6*1 = 6	10*1 = 10	6*1 = 6	10*1 = 10
Іспит		Мін - 24 бали, мах – 40 балів			
2 – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.					

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 балів* для одержання допуску до іспиту *обов'язково виконати творче завдання підвищеної складності, яке оцінюється у 40 балів*. Рекомендований мінімум для допуску до екзамену – 36 балів¹.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач. Модульні контрольні роботи виконуються і оцінюються після завершення модулю і включають в себе запитання з усього навчального курсу. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 60. Підсумковий бал виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і іспиту.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль1	Змістовий модуль2	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

¹ У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездача МКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план:

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			
		лекції	сем-практ.	консулт.	С/Р
Змістовий модуль 1 – Педагогіка вищої школи.					
1	Тема 1 . Методологія педагогіки вищої школи, методи та етапи науково - педагогічного дослідження	1	2		4
2	Тема 2. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Система вищої освіти в Україні	1			4
3	Тема 3. Дидактика вищої школи, процес навчання. Зміст вищої освіти	1	1		4
4	Тема 4. Форми організації, методи навчання у вищій школі	2	3		4
5	Тема 5. Система діагностики знань і умінь студентів	1			4
6	Тема 6. Система організації виховної роботи у вищій школі	2	1,5		4
7	Модульна контрольна робота 1		0,5	2	6
	ВСЬОГО за 1 модуль	8	8	2	30
Змістовий модуль 2 – Педагогічна майстерність викладача					
8	Тема 7. Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти	1	2		4
9	Тема 8. Педагогічна майстерність, її зміст і шляхи формування	1			4
10	Тема 9. Педагогічна техніка викладача	1	2		4
11	Тема 10. Мовлення викладача, як засіб педагогічної праці	1			4
12	Тема 11. Педагогічне спілкування в структурі педагогічної діяльності	1	2		4
13	Тема 12. Педагогічний такт, як стратегія поведінки викладача.	1			4
14	МКР (проект)				6
	ВСЬОГО за 2 модуль	6	6		30
	ВСЬОГО	14	14	2	60

Загальний обсяг *90 год.*, в тому числі:

Лекцій – *14 год.*

Семінарсько-практичні заняття – *14 год.*

Консультації *2 год.*

Самостійна робота – *60 год.*

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. *Губерський Л. В.* Філософія як теорія та методологія розвитку освіти // Губерський Л., Андрущенко В. – К.: МП Леся, 2008. – 516
2. *Концепція виховної роботи* у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затверджена Вченою радою університету 22 червня 2009 року, протокол № 12) [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.univ.kiev.ua)
3. *Закон України «Про вищу освіту»* від 1 липня 2014 року № 1556-VII// [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: [https:// zakon. rada. gov. ua/laws/show/1556-18](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18).
4. *Етичний кодекс університетської спільноти.* Ухвалений на конференції трудового колективу КНУ імені Тараса Шевченка. Протокол №2 від 27.12.2017р.13с. <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>
5. *Марушкевич А.А., Спіцин Є.С.* Педагогіка вищої школи : підручник. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 415 с.
6. *Педагогіка вищої школи: хрестоматія* « / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ "Київський університет", 2016. – 544 с.
7. *Педагогічна майстерність:* Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін., За ред. І. А. Зязюна. – [2-ге вид., допов. і переробл.]. – К. : Вища школа, 2004
8. *Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка* (Введено в дію наказом ректора № 716-32 від 31 серпня 2018 року) [Електронний ресурс]: – шлях доступу.– <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
9. *Професійний стандарт* на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/3cyK013>
10. *У х в а л а Вченої ради* Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Національно-патріотичне виховання студентської молоді та мовна підготовка як важливий чинник формування фахової компетентності випускника Університету» від 02 квітня 2018 року. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=604>

Додаткова:

1. *Жиленко М.* Роль класичних університетів в сучасній системі освіти // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Педагогіка). -№2(2) .-2015. – С.22.-27.

2. **Зварич І.М.** Тестування педагогічної компетентності викладачів США /І.М. Зварич // Вища освіта України. 2012. №4. С.92 – 99.
3. **Зварич І.М.** Педагогічні засади оцінювання знань студентів у вищих навчальних закладах США: монографія /І.М. Зварич. К.: Фенікс, 2008. 209 с.
4. **Концепція розвитку педагогічної освіти.** Затверджено. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 776. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/17105>
5. **Концепція національного виховання студентської молоді / У кн.» Педагогіка вищої школи: хрестоматія « / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ "Київський університет", 2016. – 544 с. - С.383-388.**
6. **Методичні рекомендації** для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii>
7. Навчальний посібник з курсу «Професійна етика вищої освіти» для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи»/А.П. Алексеєнко, К.І. Карпенко, Л.О. Гончаренко, В.В. Дейнека. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.
8. **Наказ ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка № 729-32 від 11.08. 2017 р .** Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.univ.kiev.ua
9. **Положення про підвищення кваліфікації** та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів. Наказ МОН № 48 від 24.01.13 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0488>
- 10.. **Соловей М. І.** Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: посіб. для студ. вищих навч. закладів / М. І. Соловей, Є. С. Спіцин, В. В. Кудіна. – [Вид. 2-ге, переробл. і доп.]. – К. : Ленвіт, 2009. – 192 с.
11. **Педагогічна майстерність сучасного вчителя: теорія і практика** [Текст] : підруч. за кредит.-модул. технологією навч. для бакалаврів / Бельчева Т. Ф. [та ін.] ; Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2010. – 360 с.

12. *Педагогічна майстерність академіка Івана Зязюна* [Текст] : [зб. наук. пр.] / Нац. акад. пед. наук України, Від-ня проф. освіти і освіти дорослих, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ; [ред. кол. Н. Г.Ничкало (голова); упоряд. : Н. Г. Ничкало, О. М. Бороівік]. – К. : Богданова А. М., 2013. – 455 с.
13. *Практична підготовка магістрантів*: педагогічна практика, науково асистентська практика/ Укл. Соловей М.І., Кудіна В.В., Бориско Н.Ф., Спіцин Є.С. та ін. Вид. 3-те, доп. К.: Видав. Центр КНЛУ, 2012. 146 с.
14. *Соловей М.І.* Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: посіб. для студ. вищих навч. закладів / М.І. Соловей, Є.С. Спіцин, В. В. Кудіна. [Вид. 2-ге, переробл. і доп.]. К.: Ленвіт, 2009. 192 с.
15. *Спіцин Є.С.* Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти / Є.С. Спіцин. К.: Вид. центр КНЛУ, 2003. 120 с.
- 16.Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М.* Основи педагогічної майстерності: навчальний посібник. К.:ДАККіМ, 2010. 244с
- 17.Хоружа Л.Л.* Етичний розвиток сучасного педагога / Л. Хоружа // Естетика і етика педагогічної дії. 2011. Вип.2. С.14-21. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eepd_2011_2_4
- 18.Черняк С.Г.* Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / С.Г. Черняк, О. Рябуха. К.: Академперіодика, 2012. 230 с.

10. Додаткові ресурси:

Приклади контрольних і екзаменаційних завдань, тематика проектних завдань, методичні вказівки і завдання для самостійної роботи, семінарсько-практичних занять, питання для підготовки до іспиту можна отримати через електронну пошту викладача spizin.evg@gmail.com